

Методична розробка уроку географії у 6 класі
за темою:

Хмарність

Підготував учитель географії
РУБІЖАНСЬКОЇ
СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ
ШКОЛИ I – III СТУПЕНІВ №2
ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
Ошнек Олександр Анатолійович

Рубіжне
2016

Урок географії в 6 класі

Тема: Хмарність

Мета: сформувати в учнів поняття «хмари» та «хмарність»; познайомити з основними типами хмар та процесами, які впливають на їх формування; навчити визначати основні види хмар; продовжувати розвивати увагу, пам'ять, логічне мислення, уміння вести спостереження за погодою; виховувати почуття прекрасного та вміння милуватися природою; розвивати пізнавальний інтерес до вивчення географії.

Тип уроку: комбінований.

Методи: репродуктивний, частково-пошуковий, спостереження й аналіз.

Обладнання: підручник з географії для 6 класу В.Ю. Пестушко, Г.Ш. Уварова Київ «Генеза» 2006, атласи, зображення основних типів хмар, схема утворення хмар, малюнок на дошці, прапорці з кольорового паперу, скоч, макет мікрофону.

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент

Доброго ранку, (день) діти.

- Діти, з яким настроєм виприйшли сьогодні на урок?
- Чому він (настрій) такий?
- Чого ви очікуєте від уроку?
- Що ж, я сподіваюсь, що всі ваші сподівання здійсняться і хочу вам побажати гарного настрою та успіхів.

II. Мотивація навчальної діяльності, постановка цілей уроку

Діти, перед вами на дошці написане слово «стархінъм». На перший погляд, вам може здатися, що це якесь іноземне слово. Але якщо ви правильно розташуєте літери, то ми з вами зможемо прочитати тему нашого уроку.

(Діти називають слово «хмарність»)

Правильно. Це і є тема нашого уроку, запишіть її у своїх зошитах. (*Вчитель записує тему на дошці*) Сьогодні ми з вами дізнаємось:

- що таке хмари;
- як вони утворюються;
- які існують типи хмар;
- що таке хмарність;
- як вона визначається;
- як хмарність впливає на погоду.

III. Актуалізація опорних знань учнів

Бесіда за питаннями:

- Що таке випаровування?
- Від чого залежить інтенсивність процесу випаровування?
- Що таке вологість повітря?
- Якою буває вологість повітря?
- Що таке абсолютна вологість повітря?
- Що таке відносна вологість повітря?
- У яких одиницях вона вимірюється?
- Як називається прилад для вимірювання вологості повітря?

IV. Вивчення нового матеріалу

1. Бесіда

Високо – небо голубе,

Внизу – колосся золоте,

А в небі легкі хмаринки,

Як ніжні срібні перлинки.

А вітер, як скульптор невтомний,

Будує з хмаринок замки чудові.

Так описував хмари у своєму вірші відомий український поет Павло Тичина.

Давайте спробуємо пригадати рядки відомих письменників, які у своїх

тво-рах також описували хмари. *(Учні намагаються згадати рядки з творів українських чи російських письменників, де зустрічаються подібні описи).*

2. «Мікрофон»

А як виникають хмари?*(Учні намагаються по-черзі висловити свою думку з цього питання, використовуючи макет мікрофону. Учень, що висловився, передає «мікрофон» далі).*

3. Робота зі схемою

Тож давайте роздивимося схему на дошці «Утворення хмар» (додаток №1), яка допоможе нам це з'ясувати, як утворюються хмари. *(Діти разом з вчителем роздивляються опорну схему, яка висить на дошці, та аналізують її. Вчитель вносить відповідні доповнення та пояснення)*

4. Робота з підручником

Ми з вами з'ясували, як утворюються хмари, а тепер давайте спробуємо дати визначення поняття «хмари». *(Учні намагаються самостійно дати визначення. Якщо це їм не вдається, то вчитель пропонує їм знайти це визначення у підручнику §37)*

Хмари – це скупчення в тропосфері дрібних краплинок води чи кристаликів льоду, які висять у повітрі. *(Визначення учні записують у зошити)*

5. Розповідь вчителя (прийом «Дивуй»)

Незважаючи на те, що хмари здаються легкими, майже невагомими, вони містять значну кількість води. 1 м³ хмари може містити від 0,1 до 10 г води. Оскільки об'єми хмар дуже великі (десятки кубічних кілометрів), то навіть одна хмара може утримувати у вигляді води і кристаликів льоду десятки і сотні тисяч і навіть мільйони тонн води.

6. Заповнення таблиці

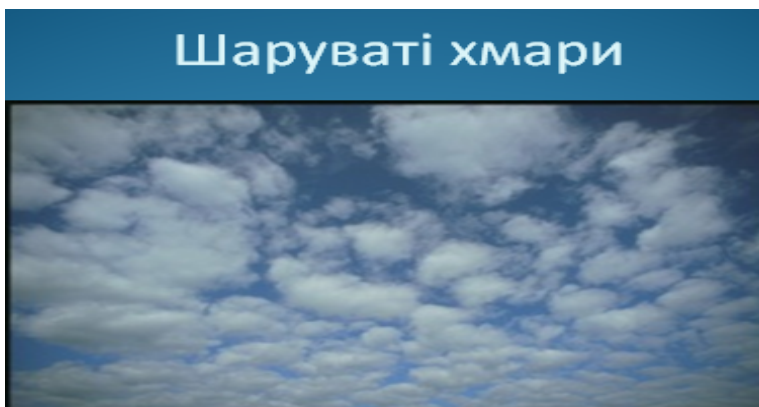
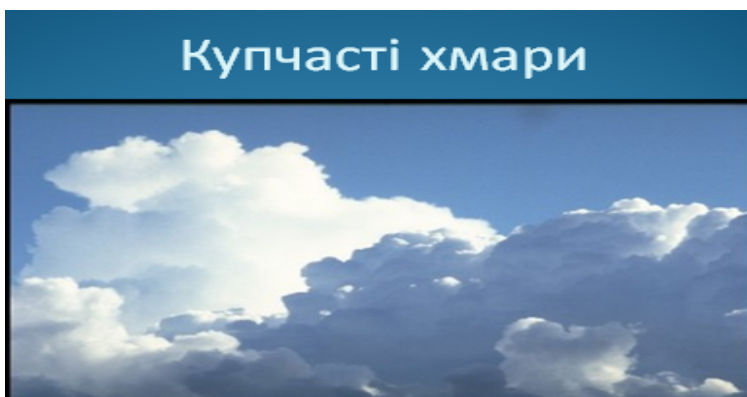
А тепер давайте разом, користуючись текстом підручника § 37, стор.

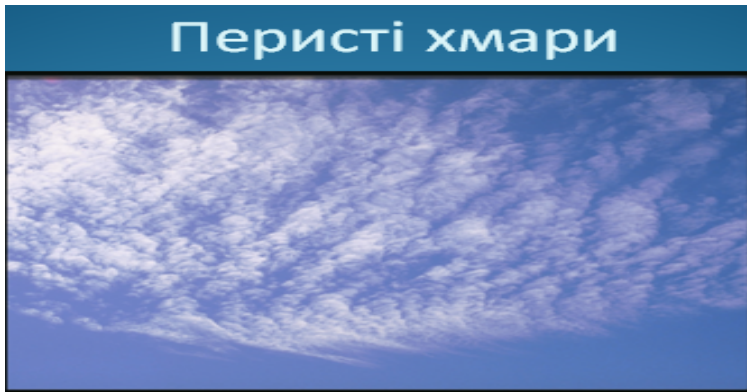
Заповнимо таблицю «Основні види хмар»(Вчитель заповнює таблицю на дошці, учні у зошитах, користуючись текстом параграфа)

«Основні види хмар»

Назва	Вигляд	Ярус	Висота поширення	Імовірні наслідки
Перисті	Тонкі, легкі, схожі на пір'я птахів	Верхній	6 – 12 км	Зміна погоди
Купчасті	Масивні, схожі на шматки вати	Середній	1,5 -6 км	Дощі, зливи, град
Шаруваті	Розташовані кількома шарами	Нижній	0,2 – 1,5 км	Тривалі обложні дощі

(Водночас з тим як учні заповнюють запропоновану їм таблицю, учитель демонструє їм зображення основних видів хмар та вносить відповідні пояснення)

6. Висновки за роботою з таблицею (фронтальне опитування)

Дайте відповіді на такі питання:

- Які розрізняють основні види хмар?
- Який вигляд вони мають?
- На якій висоті утворюються?
- Яких змін у погоді слід чекати, коли вони з'являються на небі?

7. Робота з атласом («Географічний практикум»)

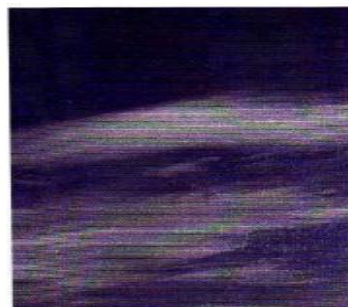
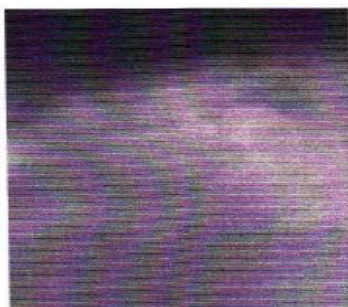
Для кращого запам'ятовування ми скористаємося малюнком у атласі на стор. 21 (Атлас для 6 класу) *(Учні опрацьовують матеріал атласу)*

8. Закріплення

Щоб з'ясувати наскільки добре ви засвоїли матеріал, пропоную вам переглянути зображення хмар та визначити їх типи та відмінності. *(Вчитель демонструє учням інші зображення основних типів хмар, а учні намагаються самостійно розпізнати їх та дати їм характеристику. При цьому атласи, зошити із заповненою таблицею та таблиця на дошці закриті)*

Розрізніть типи хмар, розставляючи літери **А Б В** під відповідними цифрами у таблиці.

1. Шаруваті
2. Купчасті
3. Перисті

А			Б			В		
1	2	3						

9. Робота з підручником

Ми з вами з'ясували більшість питань, які мали розглянути, але нам ще залишилось опрацювати такі питання:

- Що таке хмарність? (Ступінь покриття неба хмарами)
- Від чого вона залежить? (Від випаровування)
- Як вона вимірюється? (У балах від 0 до 10, на око)
- На які характеристики погоди впливає? (t° повітря, опади)

(Залежно від рівню підготовки учнів, вивчаючи ці питання, використовую бесіду або роботу учнів з підручником)

10. Практичне завдання

Спробуємо застосувати наші знання на практиці. Давайте зараз подивимося разом у вікна на небо та спробуємо з'ясувати :

- Чи є зараз на небі хмари?
- До якого типу хмар їх можна віднести?
- Про які наслідки вони свідчать?
- Давайте спробуємо визначити хмарність у балах.

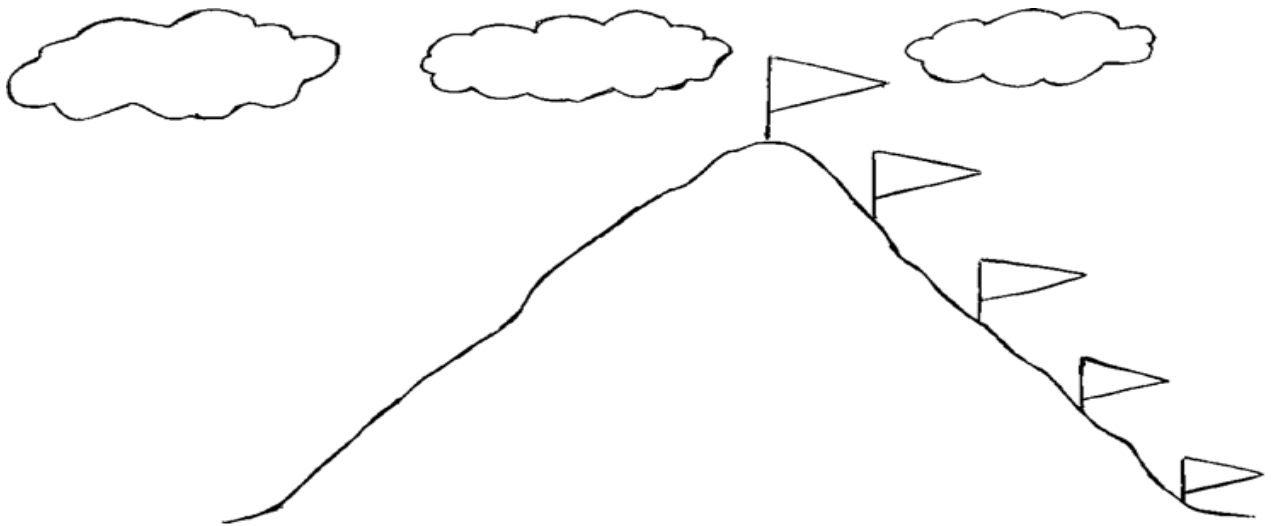
(В залежності від ситуації на небі, учні з'ясовують ці питання. Вчитель вносить відповідні доповнення та пояснення).

V. Закріплення вивченого матеріалу

Що ж, сьогодні ми з вами добре попрацювали, то ж давайте зіграємо у гру, «Сходження до хмар» і з'ясуємо, наскільки добре ви зрозуміли матеріал сьогоднішньої теми.

Гра «Сходження до хмар»

На дошці намальовано:

Щоб дістатися до хмар, треба правильно відповісти на запитання, які написані на зворотному боці прапорців. Чим вище прапорець тим складніше питання. *(Прапорці приклеєні скотчем до малюнку на дошці).*

Питання на прапорцях:

1. Що таке хмарність?
2. Як утворюється хмара?
3. До основних типів хмар належать?
4. Як різні хмари впливають на погоду?
5. Яким чином вимірюється хмарність?

(Прапорці виготовлені з кольорового паперу, а на звороті заздалегідь написані питання. За бажанням учні, не знаючи питання, по-одному

виходять до дошки, відривають прапорець, вголос читають питання та дають на нього відповідь. Інші учні класу визначають правильна відповідь чи ні)

VI. Підсумки уроку

Таким чином, ми з вами піднялися до верхівки гори і дісталися до хмар.
(Вчитель відмічає учнів, які були найактивнішими на уроці)

Прийом «Мікрофон»

Діти передаючи по черзі один одному мікрофон висловить будь ласка свої враження від уроку, що сподобалося, що вразило, а що можливо залишилося не зрозумілим.

VII. Домашнє завдання

Опрацювати § 37 підручника, підготувати цікаві повідомлення про хмари, потренуватися розрізняти хмари на небі.

Додаток

Опорна схема «Утворення хмари»

